

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyitlertől szikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Tiszáék az ellenzéken.

II.

Midőn e cikkünk előzőjét megirtuk, az a hármask meggyőződés vezetett,

a) hogy Tisza István grófra nézve, már csak államférfiúi pályája sikereért is, elengedhetlen szükség, hogy ellenzéké legyen;

b) hogy az ellenzékbe menésnek, meg is vannak a maga érdemi motivumai és

c) hogy az ország is szükségli egy mérsékelt, nem közjogi ellenzék kialakulását.

A mi e nézetünk elsőjét illeti, azt nincs miért bizonyítgatnunk. Mi látjuk és elismerjük Tisza István gróf nagy képességeit, de tudjuk, hogy a magyar közvélemény mindig bizonyos bizalmatlansággal tekint működését. Ennek a bizalmatlanságnak a magyarázatát a közvéleményt mozgató eszme-áramok hatásától való, hermatikus elzárkózásban találjuk meg. Lépjen ki Tisza István gr. az elzárkózásnak ebből a hamis álláspontjából. Keresse az érintkezést, a surlódást a nép közbűbőz rétegeivel és bizony sokat megnyerhet azokból a sympathiákból, a melyeket ma nem mondhat magának. Magyarországnak még egyetlen olyan egyetemesebb hatására emelkedett államférfia sem volt, — a ki ne az ellenzéken kezdte volna pályáját. Mert a mily nehézdolog ellenzékének lenni nálunk, ép annyira becsesek és elengedhetetlenek azok a tapasztalatok, a melyeket államférfiaink csak az ellenzéken szerezhettek meg.

És úgy láttuk, hogy akkor, a mikor az az irány, a melyet nálunk egy, két évtizednél tovább tartó politikai lustrum alatt a Tisza név representált, csődbe jutott: akkor elérkezett az ideje ez irány erkölcsi vezeklésének, megigazulásának és restaurációjának, a mire az ifjú Tiszát láttuk praedestálva a végzetűl.

A mult kormányzati rendszer 20 éves bünei betegé tették és conpromittálták Magyarországon a lillanalis irányzatot. Ennek természetes következménye, hogy az új kormányzati aera kénytelen tért engedni a konservatívizmus reakciójának. És nincs az országban férfi, a ki ezzel e reakcióval szemben az ellensúly képviselőjére inkább lenne praedestálva és kötelezve, mint Tisza István gr. És csak ezzel a kép-

visellett rehabilitálhatta volna a liberalizmust, a melyet husz év kormányzati bünei olyan rettegetes hirbe keverték a magyarság előtt. Ennek a képviselőnek kötelessége lett volna az a fürdő, a melyben a liberalizmus megtisztultatott volna a reá rakodott saktól és megacélozhatta volna elpetyhűt szervezetét.

És vegyük ehhez, hogy a közjogi helyzet is megkövetel Magyarországon egy mérsékelt ellenzékét, a mivé Tisza István grófot és társait az ez évben bekövetkezett politikai változás után ugyszintén ki is jelölte a közvélemény.

Hisz talán arról, hogy az Ausztriával fennálló közjogi viszony szempontjából kell lennie egy pártnak, mely főleg erre a viszonyra tekintettel alakul, ezt teszi politikája szempontjává, ezzel szemben igyekszik a nemzeti aspirációk teljességét megvédeni és érvényesíteni, nincs miért beszélnünk. Lehet a függetlenségi párttól több gyakorlati érzéket, fejlettebb aktióképességet követelni, de létezését feleslegesnek senki nem mondhatja.

Ámde az is bizonyos, hogy a függetlenségi párt, részben épen közjogi álláspontjánál fogva, a belkormányzati politikában nem eléggé érvényesül. A gyakorlati életnek máról holnapra felvetődő és megoldást követelő kérdései erre a pártra nézve többé-kevésbé indifferensek és a kormányzás ellenőrzése is csak részben hárult idáig ennek a pártnak egy nehezebb feladat súlyát alatti görnyedő vállaira. Mindez feltételezi, hogy a függetlenségi párt mellett legyen egy másik ellenzék, a melynek működése a súlyt a belkormányzat kérdéseire fektesse, a mely andandó esetben a kormányt a létező közjogi alapon, de más gouvernementális irányzatokkal átvehesse és az eszmetermelés és ellenőrzés folytonos és hatályos tevékenysége által a kormányval szemben majd a fők, majd a sarkantyú hivatását teljesítse.

A közel multban Apponyi gróf és pártja képezték ezt az ellenzékét. A nemzet közvéleményének egy igen jelentékeny része most Tisza István grófnak és társainak szánta ezt az Apponyiék bevonulása által gazdátlaná lett szerepet.

Politikai hir.

A választójog kiterjesztése. A Nemzet szerint a jövő évben sok dolgot fog adni az új választási törvény számos rendelkezésével.

szerint lehetne beszélni. Hegyes között és tengerparton egy dobálja le a sinekről a vasuti tehercsokikat, mintha svéd-gyufa skatulyák lennének. A tengert, ezt a szörnyű és nehéz sőtömeget kiemeli medréből és 40—50 méternyre dobja föl a hullámhegyeket a déli partok szikláira.

Ő az apja a vésznek és anyja a roménynek. A kőfalon úgy átfúj, hogy a gyertya lángja meglobog tőle. Selyem ing, szőrű ruhá, rókamálós bunda úgy nem véd ellene, mintha csak könnyű hálósövetbe öltöztünk volna. Lussin-sziget éjszakai oldalán az olajfákat úgy megnesi, mint a kertész-olár az eleven sövényt. Zeng vidéken a kis madarat röptiben fagyaltja meg.

Mikor borát jövendől a tengerész: akkor az ismeretlenlennel, a bizonytalannal, a megfektethetlennel és a végzetesével foglalkozik, mintha a halálról beszélne.

De miként a halál, úgy eljön a bora is. Talán hamarabb, talán később, de minden bizonynyal eljön és mindig igen korán jön. Elkészülni az ember sem az egyikre nem tud, sem a másikra. Az ut igen hosszú, igen ijesztő és igen sok az ismeretlenje. Ki tudna a halálnak és a borának minden eshetőségére, minden borzalmára és minden rejtelmére elkészülni?

Honnan tudja ez a foka, hogy holnap bora lesz?

Helytelen kérdés.

Nem tanult ő sem csillagászatot, sem meteorológiát. Nem ismeri a földgömbnek sarki és egyenlítői lélekését, mely pontosan és váltakozva és állandóan működik, levegőt

kezésének végrehajtása. Ugyanis újból állapítják meg országsszerte az egynegyed urbéri telek nagyságát. Erre nézve a kinyomozást az alispán végzi és végső fokon a Kuria dönt. Újból állítják össze jövőre a választók névjegyzékét. Ez aztán állandó jellegű marad és évenként csak kiigazításra szorul. Ezen jövő 1900. évben összeállított névjegyzék alapján lennének aztán a Nemzet szerint 1901-ben az általános választások.

Az árviz veszedelem.

Budapest, szept. 19.

Pozsonyból, Győrből, Komáromból agasztó hírek érkeznek.

A Duna tegnap óta ismét áradt, még pedig Pozsonyból lefelé az egész szakaszon áradt. A fővárosban tegnap óta 25 centimétert emelkedett a víz, s mai magassága 600 centiméter. A víz elárasztotta már az alsó rakodópartokat, s **Ó-Buda határa különösen a Filatori-gát környékén víz alatt áll** Újpesten erősen dolgoznak a védelmi munkán. A földmívelésügyi miniszteriumhoz ma érkezett jelentések szerint a vízállások a következők:

Ma a csalóközi ármentesítő társulat gátjainak megvédésére megint nagyobb arányú munkaerőt és szükséges anyagot szállítottak a vészely színhelyére.

Szob község részére 1500 drb. zsákot, 500 drb. faklyát és 200 drb. deszkát kértek sürgősen, hogy a község megvédehető legyen az esetleges gátszakadások ellen.

Csicsó községbe a vonalszakaszon mutatkozó átszivárgások elhárítására 4000 drb. zsákot és a közmunkaerő számára nagymennyiségű élelmi szerezket vitetett ki a vész-bizottság.

A keszi szakaszhoz, az árvédelmi munkálatokhoz szintén nagyobb mennyiségű anyagot rendeltek ki.

A vészbizottság a Felső-Duna jelenlegi vízállásáról ma a következő táviratot kapta: Hohenauuban a vízállás reggel 7 órakor 2.62 méter volt, a Taja vízállása Lundenburgban 1 cm-mel emelkedett. Just főmémők.

Ma a Duna Komáromnál 6.61 méter. Az emelkedés 1 cm-ter. Ezen csekély áradást az idézte elő, hogy a Vág balpartján **több helyen gátszakadás történt** és így a víz elöntötte a vidéket.

A kulcsodiki vonalszakasznál a közérőnek felhajtása nagynehezen ment végbe, mert az ottani esendörök a csicsói szakasznál voltak elfoglalva és így a közérő a karhatalomnak a munkálato-ra kényszeríteni csak későbbben sikerült.

A nagy-léli vonalszakaszhoz ma a folyam-mérőki hivatal rendelkezése a Millennium és

a Radvány gőzhajót rendelték ki és pedig Sütő községből, a hol előbb kövekkel rakodtak meg.

A legveszedelmesebb pont még mindig Nagy-Lénél van. Innen a földmívelésügyi miniszter kiküldötte, Bulyovszky műszaki tanácsos, a következő jelentést küldötte be: A bácsi vonalszakaszon a gyűvészi, különösen a vőözi gát-átázás és padkacsuszamlás folytán a helyzet fölötté veszedelmes.

A vészely színhelyén Sárközy Aurél főispán tartózkodik, a ki az árvédelmi munkák erőlyes folytatására felügyel.

A folyam-mérőkség e tekintetben jelentése a földmívelésügyi miniszterhez beküldötte, mely jelentésben azon reménynek adott kifejezést, hogy az árvizveszedelem tekintetében a hathatós munkálatok meg fogják akadályozni, hogy Komárommegye csalóközi járását vészely érje.

A felső-ausztriai vízáradások folytán tulajdonképpen csak a holnap nap folyamán lesz nyilvánvaló, hogy a Dunapart mely pontja lesz leginkább vészelyzetve.

Az érsekújvár—komáromi vasuti vonal összeköttetése megszűnt, a lakosság most dergléken közlekedik.

Kié a föld, azé az ország.

Szárazvám völgy, szept. 19.

Több ízben olvastam a lapokban, valamint nem régebbi b. lapjában is az „Albina” oláh pénzintézet üzletéről, üzlet eredményéről és nyereségéről.

Az összes lapok értesítése azon veszedelem konstataálásában csucosodik ki, a mely a magyar földbirtokot említett pénzintézet részéről elnyeléssel fenyegeti.

Rég ismerjük eredményezik az „Albina” jelzavát, a mi a néhai balázsfalvi érsek Váncsa ajkáról röppent el megdöbbsentő aktivitással egyik oláh kultur gyűlésen: „A kié a föld, azé a haza!”

Siránkozunk társadalmi és gazdasági életünk aggasztó tüneteinek, zöld és fehér asztalnál egyaránt arról beszélünk, hogy tönkrementünk; szidjuk az osztrákokat, a mit más-különbben megérdemel, hogy tributáriusai vagyunk, de mit tettünk saját érdekünkben, hogy a mi megmenthető idejében, megmentstük?

Az ősi jogra hivatkozunk, támaszkodunk, amikor a szociális törekvések, az új társadalmi, nemzeti alakulások éberségre, munkára, szorgalomra intettek, figyelmeztettek.

Nem bánomssággal, nem törődésséggel néztük a harezot és még kevesebb tettel elensúlyoztuk a szívós tevékenységet, a melylyel az oláh pénzintézetek, valójuk meg okos,

nak nagyobb változatosságát tüntetné föl, mint épen a tenger.

Honnan tudja hát? Ismétlem: talán a felhő alakjából, talán a víztükör formációjából, talán a tenger színéről, talán a homályba merülő hegyek, gerincek, mélyedések árnyalatából — — — talán valamennyiből együttvéve — — — Vagy talán egyikből se.

Minek azt kérdezni?

Hát van-e a fecskének, gólyának delejtűje? Még sem véli el vándorlás közben se éjjel, se nappal, se szárazon, se tengeren a déli irányt. És van-e a havasi tanyák tehenének, borjújának légsulymérője? Mégis, a hajnalban bekövetkező zivatar elől a legcsöndesebb és legbájosabb alkony alkalmával előre behúzódik a pajtába.

Ne kérdészködjünk tehát, mert csak a német tudományok van meg az a rossz természete, hogy szereti megmagyarázni a ki nem kutatható rejtelmeket is. Elégedjünk meg azzal a ténnyel, hogy *tudja* és azzal a föltevessel, hogy neki is ösztöne van, miként a gólyának, fecskének, tehénnek.

Bartha Miklós.

Darrell Hester tapasztalatai.

Angolból fordította: **AMICA.**

VII.

(Folytatás.)

(19)

— Ha olyan jó lesz, vigye, — válaszol Arnold.

Magda megbocsátólag mosolygott reá.

tapintatos és jól burkolt politikájukkal a magyar kis és középbirtokokat polyp karjai közé szorították.

Az oláhoknak ezeltől 15—16 évvel egy szegényes és keveset jövedelmező pénzintézet volt, azóta aggasztó módon megsza-parodott számuk, úgy, hogy ma 54 pénzintézetek van — a miből az ország erdélyi részére 35 esik — több, mint 115 millió forint forgalommal veszélyeztetni existenciáikat.

Jól tudjuk, hogy sokat kürtölt passzivitásuk csak külső forma, olyan lepel, a mely alatt a külföldet tele orditozzák a magyarok atrocitásaival; a külföldi tőket kulturájuk terjesztésére bevonják. Nem passzivitás, hanem olyan aktivitás, a melyért irigylhetjük, a melylyel nemzetiiségüknek milliószor többet használnak, mint mi azzal a politikai aktivitással, hogy a saját nemzetünk kiváltságos fiait a Sándor-utcai palotába küldjük.

Annai bizonyos, hogy 15 év alatt bankjaik gyarapodásával kulturailag és közgazdaságilag többet haladtak, mint mi, mert befogadott pénz nemcsak jól kamatoztatják, hanem azzal a küzművelődési gócpontokat teremve s így a magyar földbirtok kárára anyagi gazdagodásukat elősegítve — sokat hangsúlyozott nemzeti nevelésük rovására kulturai haladásukat is elősegítik.

Minden oláh pénzintézet egy-egy kulturális intézmény, több, mint a templom, mert a mig ez utóbbiba imádkozni járhatunk, addig amannak gyűlésterme a politikai, közgazdasági és küzművelődési törekvések melegegya, a hol ama törekvéseiket érlelik, a melyekkel előbb utóbb demonstrálják, hogy a látszólagos politikai passzivitásuk arra való hogy erőt gyűjtsenek a nagyobb tevékenységhez.

Mit tettünk a célból, hogy az oláh pénzintézetek magyar földéhes törekvéseit ellensúlyozzuk?

Oriási társadalmi erőfeszítések árán — legalább annak látszott oly nehezen gyűlt össze az egy millió frt. — megteremtettük az EMKE-t és politikai aktivitásunk megbizottaitval megszavaztattuk az 1000 népiskolát.

Ezzel szemben ellenségeink, mert hiában csokolózik Tisza Pista Mangra Vazullal — mi ilyen nemzetiégi politika szabad ege alatt barátok, a kik egy uton ohajtnak a hazaszeretet temploma felé haladni soha sem leszünk — tehát ellenségeink ezzel szemben 115 millió frt. tökével és felekezeti iskolájjukkal rendelkeznek, küzdenek.

Minden magyar földbirtokra kölcsön adott egy frt. több erkölcsi nyereség rájuk nézre, mint egy hafazias frázisokkal diszitett banketto, szónoklat, a melylyel a magyar nemzeti nevelés fontosságát hangsúlyozzuk.

— Ámbár ön a szerelmi ügyekben oly járattan, de azért nem egészen és nem reménytelenül buta, — mondá bökkepven. Aztán, egy népdalt dudolva, gyors léptekkel távozott.

Arnoldnak hosszasan fülében csengett a dal. Az órák egész életében sohasem látszottak olyan hosszúnak, a milyen ezen a napon a nyolcz és tíz óra között levő idő volt. Nem gondoltott arra, hogy a Magda által kitűzött idő előtt husz percczel előbb induljon el. Kiment a kertbe, aztán a vendéglő előtt az országúton sétált, szivarra gyújtott, de azok rosszul szelelték és mind-nyos kialudtak. Köveket hajgált egy bizonyos pontra, vagy a réczék tava felszíne felett és minden dobásnál a találat vagy nem találat a Hester által való fogadásának a jóslatául vette. Ez bizony egy komoly férfítól hóbortos lelkiállapot volt, de vannak idők, midőn mindnyáján hóbortosak vagyunk és az is lehetséges, hogy minél okosabbak vagyunk, csak annál bolondikusabbul viseljük magunkat, midőn „mindenekfelett a szerelem az ur.”

E délelőtt felett volt még egy másik különös körülmény, miután a perczek oly lassan teltek, hogy óráknak is beillettek volna, hirtelen megváltoztatták a járásukat és vágatni kezdtek.

Reynold ur még sem indult el tíz óra előtt. De arra az időre készen volt és egy leány aggodalmával már egyszer utoljára a tükörbe nézett, elhatározva magában, hogy ő „rut férfit” — a mi ötlet lehagolta. De a Hesterrel való találkozársra nem látszott sietni. És a helyett, hogy elinduljon, ismét a követket kezdte dobálni és miután a keze reszke-tett — talán azért, mert nem reggelizett — a dobásai nem találták el a célt és ő ezt rossz jelnak gondolta.

Vége, egynegyed tizenegykor, hirtelen

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Szeptember 20.

Cirkvenica.

I.

Tegnap egy öreg foka — — fókának nevezem, mert zsiros, gömbölyű, szőrtelen és lombha a szertázföldön; de ha vizre száll, a csolnak első ingására, a habnak első loccsanására meglevelenül, izmai kifeszülnek, szemében régi emlékek tüze villan föl és úgy meghuzza az evezőt, hogy nyolcz méterre siklik tova a ladi. Bejárta már az Antillákat, a Csendesoczeánt, Mexikót, Japánt, Chinát egynehányszor. Szolgált a polai tengerészetenél hét évig. Matrózkodott hollandi vitorlason, angol gőzösön, velencei dereglyén és egyhuzamban élt egy chioggiai halászbárkán másfél évet, barangolva, koplalva, naptól, széltől, hidegtől meg nem védve, szabadon, boldogan, nyomorultan, fináncznak, zsandárnak, szolgabírónak örszemét kikerülve. Most nyolczvanegy éves. Szebben, biztosabban, simábban és gyorsabban evez, mint egy negyven éves férfi.

Nos, ez az öreg foka azt mondta tegnap alkonyatkor, a mint a csolnakba szállottunk, hogy holnap bóra lesz. Ezt a szót nagy betűvel kellett volna írnom.

A Bóra egy külön speciális istenség a Kárston és annak tengereiben. Rejtélyes, borzalmas, termékenyítő, vad és kirelhetetlen. Erejének nagyságáról csak kozmikus méretek

Mi beszélünk arról, a mi üdvös, ezélszerű és tenmaradásunk szempontjából végre-hajtandó, de a mikor tette kerül a sor, oláh-jaink érzékenységre való tekintetből s azért, hogy a külföld előtt mentegethessük magunkat, hogy nem a németek németesítő vagy az oroszok oroszosító politikáját üzzük — alig fél munkát végzünk! —

Ösmerek iskolát, a melyet milleniumi elemi iskola ezimen oláh-községben az állam felállított; az oláhok e mellett felekezeti iskolájukat fentartották, a hová ev. ref. vallásu magyar gyerekek jártak iskolába.

Ez az egy tény is elegendő demonstrálja elhettelenységünket; amit megalkottunk, azt sem tudjuk a rendeltetésére okserüen felhasználni.

Az oláh bank pedig nemcsak a vagyon gyűjtésnek emporiuma, hanem templom, iskola, közmivölődési intézmény- és az oláh intelligenciának, ahol politikai faktorokká érlelik embereiket, igazi asyluma!

Y.

A kolozsvári r. kath. egyház-község bérpalotái.

Kolozsvár, szept. 20.

Most, a mikor a kolozsvári r. kath. egyház-községnek a főtérén s folytatólág a Szentegyház-utczában épített bérpalotái teljesen befejeztettek, s azokat a tulajdonos az építőmestertől átvette, nem lesz tán érdek-telen ezen, Kolozsvár városnak nem kis díszére váló paloták építésének történetéből néhány közérdekű adatot felemlítenünk.

A jelenlegi paloták helyén állott két év előtt még négy külön telek. Egyik a Schütz féle árvaház telke, az ugynevezett Tivoli féle telek, továbbá az Antos féle és az ugynevezett Kis lábsház, mely utóbbi két telket az egyház-község a főtéri templom körüli épületek lerombolására alakult bizottságtól kapta rekompenzáció fejében a templom körül épített s időközben lerombolt épületekért. Maga az egyház-község utólagosan még megvásárolta a Frankik örökösök szomszédos emeletes házát, s ezen a négy telken lévő épületek teljes lebontása után megnyert területen áll ma az egyház-községnek összeépített, de azért külön álló hat bérpalotája.

Ezelőtt jó néhány évvel a már néhai dr. Groisz Gusztáv főgondnok vetette fel az eszmét, hogy e házak lebontván s a Szentegyház utczával szemben a főtérre utca nyitvatván, körülbelül az akkori Antos-féle ház helyén s ezen telek felhasználásával a nyitandó utca egész hosszában a két felől elterülő telekrészeket építtessék teljesen modern berendezésű bérház.

Az eszmét felvető néhai dr. Groisz Gusztáv természetesen elsősorban az egyház-község és a Schütz-féle árvaház érdekét tartotta szem előtt, eszméjének megvalósítása után azt óhajtván elérni, hogy az egyház-községnek és az árvaházalapnak tulajdonát képező telkek, a melyek akkor kedvező fekvésük dacára keveset jövedelmeztek, az által, hogy új modern berendezésű bérházak emelteknek, a jövedelmezőség lehetőleg kiaknázassék. Az eszme felvetője előtt állott még ezenkívül az is, hogy ezen terv megvalósítása esetén a városra is soknemű előnyök

származnak úgy szépséget, mint forgalmi, rendészeti és közbiztonsági tekintetből.

Ezen eszme gyakorlati megvalósításának utjából természetesen igen sok akadályt kellett elhárítani, ámde néhai dr. Groisz Gusztáv nem szűnt meg minden téren agitálni e kedvenc és hasznos tervének keresztülvitele érdekében, s csak e szakadatlan agitálásnak és kapacitálásnak lett az eredménye az, hogy az egyház-község képviselői, s az erdélyi r. kath. püspök elvileg beleegyezett a terv megvalósításába, s engedélyt adott arra, hogy az egyház-község bizonyos összeget már az 1895-ik évi költségvetésébe felvegyen abból a célból, hogy szakértő építészek számára pályadíjak tűzessenek.

Ez alapon kiíratván a pályázat, azon igen sok országos hírvé építész vett részt s az egyház-község képviselői és a püspöki székhely határozata alapján a kivitellel Alpár Ignác budapesti műépítész tervét fogadták el.

Ezen terv szerint építendő bérpaloták felépítésére kihirdetett pályázat eredményében mint legelőnyösebb ajánlattevő a Hausmann és Társa kolozsvári építőcég bízott meg a terveknek megfelelő bérpaloták felépítésével.

Az építő cég 1898. év április havában kezdte meg a régi épületek lebontását s a munkával oly gyorsan és akkora erővel haladtak, hogy az összes épületek az elmúlt év végén tető alatt állottak.

Ez év elején kezdtek hozzá a letakarításhoz s e hó 16-án teljesen készen átadták az épületeket az egyház-községnek s ma már sokan be is költöztek az egyes üzletek és lakásokba.

Az egyház-község képviselői által kiküldött építési bizottság részéről az átvételnél részt vettek Biró Béla apátplébános, dr. Farkas Lajos főgondnok, dr. Csiky Viktor e. tanár, Márk Ferenc, Nagy Kálmán, Ferenczi Ignác, Gabányi Endre mérnök, Polez Rezső, továbbá Alpár Ignác tervező műépítész, Hausmann Sándor vállalkozó, Smiel Dávid vállalkozó, Papp Ferenc mérnök.

A bizottság tüzetesen megvizsgálta az összes épületeket s megelégedést fejezte ki.

A tanács is már megadta a lakhatási engedélyt s a bérlok most már egymásután veszik birtokba az egyes lakásokat.

Végül nem tartjuk érdektelenné felsorolni azoknak az iparosoknak a nevét, a kik az egyes munka nemek szerint való dologgal járultak.

A kőműves és kőfaragó munkát végezte a Hausman és Társa cég; az ács munkát Kovács Ferenc; lakatos munkát Geng Ákos; asztalos munkát Komáromi János; üvegos munkát Régeni György; a parkett munkát Bak Lajos; a szobrász munkát Klész Lajos; a festő munkát Benjámin Salamon; a kerámia és csement munkát Tessitori és Gurisatti valamennyien kolozsvári iparosok, egyedül a bádógos munkát végezte a budapesti Fried cég. Valamennyi iparosunknak, a kik ez épületnél foglalkoztak, dícséretre válik a végzett munka. Mindenkük derekasan megfelelt a maga feladatának, s valamennyien méltán kiérdemelték azokat a dícséretet, melyekkel az átvétő bizottság őket elhalmozta.

Ma már a város díszére szolgáló paloták készen állanak, s az egyház-község büszkén tekinthet e pompás alkotásokra, s a kegyele-

lőszakitotta magát a vendéglő kapufél fájától, melyhez támaszkodva volt és rohanó léptekkel indult a kis fenyőerdő felé.

De, midőn a fákat meglátta, ismét megállott és addig késlekedett, míg a falu toronyórája elütötte a tizenegyet, akkor ismét sietett. Végre a Darrel kisasszony jelenlétében találta magát és akkor, mikor a leány felemelte szemét, hogy az óvével találkozzék, felfedezte, hogy nem tudott maga mellett egy szót sem mondani és hogy egész életében soha sem érezte magát oly ostobának.

— Jó reggelt kisasszony — kezdte oly idegességgel, miről tudta, hogy egy 18 éves fiuban ügyetlenségnek látszott volna. Azt gondoltam — miután ez az utolsó reggelen itten és az idő oly szép volt, hogy — hogy szeretném — itt megpróbáltam magát összedzsidni és több összefüggéssel beszélni — azt gondoltam, hogy szeretném még egyszer ezt a kis erdőt látni, hol kegyed volt — hol az első napon, midőn ide lejtöttünk, Magda és én kegyedet találtuk.

Belejött a beszédbe, az idegeit határozottan szilárdulni érezte és bátorsága növekedett.

Hester nagyon sápadt volt és Arnold azt gondolta, hogy úgy nézett reá, mintha meg lett volna ijedve.

— Ez nagyon szép volt öntől — mondá a leány. Magda otthon felejtette azt a könyvet, melyet ma délelőtt itt szándékoztunk olvasni és vissza ment a házhöz, hogy elhozza.

— Ha kegyed megengedi, megvárom ötet, válaszolá Arnold és a leány lábaihoz ült.

Reynold ur nagyon jól tudta, hogy időt adjon neki mindent elmondani, a minek elmondására reggel óta erősítette magát.

Ha ennek az oldala mellett ülök kis bátorlalan leánynak nem volna olyan borzasztó

sok pénze, mily könnyű lett volna ötet a karjaiba venni és kérni, hogy szeresse ötet, a hogy általa volt szerető! És azt gondolta, hogy akkor gyantította volna a választ. De így — nem mondtott semmit és a csendeség — a fenyő erdőnek majd nem halálszerű csendessége, mint egy lapel látszott őket körül ölelni.

— Melyik vonattal indul? — kérde Hester.

— Az kegyedtől függ — volt a válasz.

Most már benne volt Arnold és ilyen esetben a férfinak férfiasan kell magát viselni, ha nem kíván nevelésé lenni.

— Tölem? — dadogta Hester.

— Ha egy fillére sem volna ezen a világban, most megfogtam a kezét, mondá Reynold ur magában és meg is fogta. Csupán ez érintés által egy gazdag örökösnek a keze sem megkülönböztethető egy másik leány kezétől. És a Hester kis keze éppen úgy remegett az övében, a hogy egy szegény leányé tette volna, ha Arnoldot szerette volna és örült és busult és félt és bátor lett volna ugyan egy időben, éppen mint a kis Hester.

— Igen — kegyedtől — válaszolá Arnold.

És ekkor a hangja tisztább lett és az a különös rekedtség, a miért annyira haragudott magára, elhagyta és bátran el tudta mondani azt, a mi a szívében volt.

— Soha sem volt szándékomban kegyednek ezt mondani — folytató. Tegnap este, midőn elbucszunk, az volt a szándékom, hogy az végleges legyen. Feltettem magamban, hogy az én keresésem következtében mi ketten soha sem fogunk ismét találkozni, míg ez a világ fenn áll.

De, a mint látja már, is itt vagyok. — Ma reggel elhatároztam, hogy bár mi is legyen a következménye, tudatom kegyeddél,

tes hálával gondolhat-e nagy mű befejezésére az eszme megteremtője, s lelkes agitátora, néhai dr. Groisz Gusztáv főgondnokra, a ki fájdalom nem érthette meg, hogy a már kész művében gyönyörködjek, ámde az egyház-község minden tagja elismerheti, hogy a néhai főgondnoknak e kezdetben sok kételkedéssel fogadott terve pompásan bevált minden tekintetben.

Kossuth-szobor Kolozsvárt.

A Kossuth Lajos nevének szokatlan varázsa van s emléke iránt érzett kegyelet a tünő idővel növekszik Kolozsvárt is.

Szép bizonyítéka ennek az, hogy tegnap egy nagyon szűk körű társaságban, mely Kossuth Lajos születésének évforduló napját ünnepelte, egyhangulag kimondották, hogy immár elérkezettnek tartják az időt arra, hogy egy Kolozsvárt létesítendő Kossuth-szoborra a gyűjtés szerveztessék és rendszeres formába öntve folytatassék. És miután minden ékosen szólásnál a tettek legsebbe beszélnék, kimondották a jelenlévők, hogy példaadás okáért ők maguk járnak elől. És egyhangú lelkesedéssel, öt évi részletekben leendő törlésztés-mellett néhány perc alatt aláírtak 990 korona összeget.

Az ünnepélyről és a Kolozsvárt létesítendő Kossuth szoborra szükséges összeg gyűjtésére folytatandó rendszeres akcióra vonatkozó tudósításunk a következő:

Kossuth Lajos születése napját megünnepelni mintegy 25-ön gyűltek tegnap össze Kolozsvárt.

A társaság körében felmerült kolozsvári Kossuth szobor ügye. A jelenlévők óhaj-tusukat fejezték ki, hogy az eddig szűk körben folytatott gyűjtést szélesebb arányokban folytattassék, hogy a közönségnek módja és alkalma legyen e szent célra adakozni.

A muzeum öre, mint előadó jelentette, hogy a Kossuth halála óta az Ereky-Muzeum és a Tört. Lapok által kezdeményezett gyűjtés, valamint az Ellenék gyűjtésének eddigi összes eredménye 2339 korona 28 fillér. A társaság ezt örömmel vette tudomásul s ennek növelésére a következő aláírásokat tették:

Balog Márton évi 5 frt, Eszlegár Kristóf évi 2 frt, Vincze István és neje évi 10 frt, Rucska Lajos évi 5 frt, Szucsák Imre évi 5 frt, Virágháti Béla és neje évi 5 frt, Clauser Adolf évi 5 frt, Braun Mihály évi 5 frt, Terkál Béla évi 5 frt, Dávid Ödön és neje évi 5 frt, Virágháti Gyula évi 5 frt, Tokaji László évi 5 frt, Pap József évi 5 frt, Kádár János évi 5 frt, Schütz Sándor évi 6 frt, Nagy Albert Béla évi 1 frt, Ács Sándor évi 1 frt, Hegedüs Ferenc évi 5 frt, Várady Aurél évi 4 frt, Bakó Lajos évi 5 frt, Kuszko István évi 5 frt.

Az aláírt összeg évi részlete 188 korona, melynek mintegy egyharmad részét azonnal le is fizette a tagoknak egy része.

A Kolozsvárt létesítendő Kossuth-szoborra tehát ez idő szerint takarékpénztári könyvben elhelyezve 2339 k. 28 f. aláírásokban, s pénzben 990 k. —

Együtt 3329 k. 28 f.

A jelenlévők kimondták, hogy mindenek előtt működő bizottsággá alakulnak, permanens akciózt kezdnek, az ügy támogatására felkérni a helyi sajtó orgánáinak szerkesztőseit, azután a hatóságok, hivatalok, gyárak, ipartestületek, szakegyletek, intézetek, egyetek vezetőit és tagjait működési körükbe be vonják. — Ideiglenesen is, a működő bizottság tiszteletbeli elnökévé Szigethy Miklós, Véghe Bertalan, ezredeseket, Horváth Ignác alezredest kiáltják. Elnököknek Deák Albert muzeumi elnököt, Szabó Sámuel honvéd egyleti elnököt, az egész világot kegyed az egyedüli számomra. Ha elküld magától, vizagszathatatlansz lesz az életem; de ha azt mondja, hogy maradjak, igyekeznék fogok, hogy életünk együtt boldog legyen.

A Hester keze nagyon reszketett. — Arnold könnyedén tartotta, de ő nem vonta el tőle.

— Még egy dolgot mondanom — folytatá az ifjú — azt már mondtam, hogy szeretem — hangja mily édes melegséggel időzött e szavakon és a Hester arcát mily élénk pir borította! — de azt nem tudom elég világosan megmondani, hogy azon a jövedelemen kívül, a mi most a hivatalomért kapok és melyet el fogok vesztíteni, ha magnósiók, teljességgel semmim sincsen.

A leány keze erősebben szorította az övét.

— Nagyon fogja azt bánni? — sugta. Hiszen tudja, hogy nekem van pénzem.

— Borzasztóul fogom bánni, — válaszolá Arnold komoly hangon. Csak egy dolog van a világban, a mi még keservesebb volna — ha kegyedet elveszíteném.

— De engemet nem lehet könnyen elveszítni, — mondá Hester kedves pajzánassággal, a mi neki — nagyon jól állott és ha őn nem ügyel eléggé arra, hogy el ne vesztisen, én nagyon fogok magára ügyelni. Mert itt ismét elpirult és mosolygott, ámbar könnyek voltak a szemében — nagyon sajnálnám, ha elveszítenék valamit, a mi az öné.

Ez a kedves kis mondat meghaladta az Arnold várakozását. Az utolsó kételye eloszlott, a mint azt a kis reszkető teremtet s a karjaiba zárta és a szívéhez szorította és megcsókolgatta, mintha el lett volna határozva az általa eddig elvesztett időt most mindjárt helyre pótolni.

(Vége következik.)

nőköt, Szvacsina Géza polgármestert, Benel Ferencet a függetlenségi párt jelenlévő elnökét. Aelnökök Vincze Istvánt kiáltották ki, kinek az eddigi gyűjtés és adakozás körül legtöbb érdeme van. Tiktárnak Várady Aurél dr., pénztárnoknak dr. Kádár János ev. ref. státus titkár. Jegyzőkné Bakó Lajos, Barabás Abel, Téglás Gábor ifj., Virágháti Béla, Előadó Kuszko István.

Az értekezlet kimondja, hogy 5 évi törlésztésre gyűjt aláírásokat, hogy így a legszegényebb polgárnak is módot nyujtsanak, hogy évi meghatározott adományokkal egy tekintélyes összeggel járulhasson hozzá. Az aláírásokat azonnal megkezd. Ezzel kapcsolatosan az általános gyűjtésre és az intéző körök, irányadó férfiak bevonására a szervezeteket elkészíti, aláírási ívet bocsát ki és az érdeklődőket felhívja, az adományok és aláírások tételére.

Az öt év kezdődik 1899. szeptember 19-ével és a gyűjtés befejezést nyer 1904. szeptember 19-én.

A bizottság kimondja, hogy a gyűjtés befejeztével a szobor felállítására ünnepére albumot ad ki. Ez albumban minden adományozó évi hozzájárulásainak végösszege a jövedő számára ki lesz tüntetve, hogy minden legszegényebb polgárnak a fillére is, mint hazaszeretőnek és áldozatkészségének emléke az unokák előtt font maradjon.

Csatornázási és vízvezetési díjak.

A belügyminiszter által jóváhagyott szabályrendelet értelmében csatornázási és vízvezetési díjakat a város beépített területén fekvő minden teleki után a telektulajdonos köteles fizetni, még pedig:

A) Vízvezetési díj címén:

I. azokon a telkeken, melyeken már van vízvezeték, minden szoba, konyha, bolt stb. után egy évre 1 frt 50 kr.

II. azokon a telkeken, melyekre még nincs bevezetve a vízvezeték, de az utcában van vízvezetési cső, minden szoba, konyha, bolt stb. után egy évre 75 kr.

III. azok után a telkek után, melyek olyan utcában vannak, a hol nincs utcai vízvezetési cső, az utcai kutak használatáért, minden szoba, konyha, bolt stb. után egy évre 50 kr.

B) Csatornázási díj címén:

I. azok után a telkek után, melyek már csatornával vannak, minden szoba, konyha, bolt stb. után egy évre 1 frt 50 kr.

II. azok után a telkek után, melyek még nincsenek csatornával, de az utcában van csatorna, minden szoba, konyha, bolt stb. után egy évre 75 kr.

Ez a szabályrendelet azonnal életbe lép, az adóba azonban csak 1900 évi január hó 1-től kezdve fognak kiíratni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 20.

— **Cirkvenica.** Bartha Miklós lapunk főszerkesztője a mai számban egy tárcacikkkel kezd el. Címe: „Cirkvenica“. A kik ismerik Bartha Miklóst, mint tárczaíró, s a kik olvasták tőle a ragyogó tollal megírt „Hangulatok“-at, azok bizonyára örömmel veszik Bartha Miklós tárczáit, melyekben mesteri leírásokat ad a tengeréről. A tárczák pár napi egymásutánban következnek, egy a mint Cirkvenicából kapjuk, a hol lapunk főszerkesztője jelenleg tartózkodik.

— **Merza Lajos** kir. tanácsos, az EMKE főpénztárosa, a mint örömmel értesülünk jobban van. Súlyos betegen feküdt napok óta s állapota tegnap jobbra fordult. Betegségének jobbra fordulásán mindentűt örömmel kellett s mi is kívánjuk, hogy a közelítő tevékeny, fáradhatatlan munkása mielőbb teljesen felgyógyuljon.

— **Mit jövedelmeznek a bérpaloták?** A kolozsvári r. kath. egyház-község — a mint az alábbi számadatok bizonyítják, — pénzügyileg is szerencsés műveletet vitt végbe a főtéri és szentegyház-utcai bérpaloták felépítésével. Azok az épületek ugyanis, melyeknek helyén az új palotákat építették 160 ezer frt tőkeértéket képviseltek, ehhez megvásárolták a Frank-Kis-féle emeletes házat 63 ezer forintot, együtt tesz tehát a telek-érték 223 ezer forintot, melyből 60 ezer forint megtérítetvén, az összes telkek tőkeértéke kitesz 163 ezer frtot, ha ehhez hozzáadjuk a paloták építési költségét, kerék számban 577 ezer forintot; a hat külön álló palota az egyház-községnek 740 ezer forint tőkeértékét képvisel. A paloták évi bérjövödelme 61 ezer forintba van előirányozva. Az eddig már tényleg kiadott bolt és lakhelyiségek évi bére címén már most 53 ezer frt tényleges jövedelem felett rendelkezik az egyház-község.

A 61 ezer forint évi bérjövödelme 740 ezer frt tőkeértéknek 8 és 3 tized százalékos jövedelmét képviseli, a mi arra tekintettel, hogy az egyház az eddigi tőkéje után alig élvezett öt százalékos kamatjövödelmet, az új befektetés három százalékkal több jö-

vedelmet hajt, majdnem 35 százalék jövedelem növekedést jelent, a mi ekkora tőkénél nagyon is tekintélyes összeg, a melylyel az egyház-község most már fokozottabb mértékben láthatja el egyházi, nevelésügyi és jótékonyági szükségleteit, a minek mindenki csak öszintén örövendhet.

— **A kamatláb fölemelése.**

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ülést tartott s elhatározta a kamatláb fölemelést. Erről az elhatározásról a következő hivatalos értesítést adták ki:

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa a főitkárnak a bank helyzetéről, valamint a pénzpiacról és külföldi váltópiacokról tett jelentése alapján elhatározta, hogy a bankkamatlábát egy félélszázalékkal fölemeli, szeptember 19-iktől kezdve tehát a váltók és értékpapírok leszámítolására 5 százalék, állami járadékokra és bankzáloglevelekre adott kölcsönök után 5 egykettősd százalék és más értékpapírokra nézve 6 százalék lesz a kamatláb.

— **Tüz.** Szabó Jánosné Uj utca 62. sz. a. telkén az éjjel 1 órakor tűz ütött ki. Egy szénaboglya gyult meg eddig ismeretlen okokból. A tüzők hamar kivonultak, derekasan dolgoztak s a széles idő dacára lokalizálták a tüzet. A boglya biztosítva volt.

— **József Ágost főherceg az E. K. E.-hez.** Emlegettük volt, hogy az Erdélyi Kárpát Egyesület gyulafehérvári közgyűlése üdvözlő táviratot küldött József Ágost főherceghez, mint az egyesület védőjéhez. A főherceg az üdvözlőre a következő táviratot küldötte az egyesület elnökéhez:

Báró Feilitzsch Arthur Gyulafehérvár. Fogadják legbensőbb köszönetemet szíves megemlékezésükért és őszinte üdvözlömetem.

József Ágost főherceg.

— **Hegedüs miniszter Kassán.** Kassáról írják: Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszter e hó folyamán Kassára érkezik. Mint értesülünk, a miniszter elővetele most már végleg el van határozva. Hegedüs miniszter szeptember 24-én érkezik Kassára és még ugyanazon napon vonaton Igler utazik, hogy egy iskola felszentelésénél jelen legyen. A külön vonaton fognak az ünnepségre meghívott vendégek is utazni. A miniszter a 24-iki éjszakán Igler fogja tölteni és csak másnap 25-én jön vissza Kassára, hol néhány napot fog tölteni. Ezáltal meglátogatja az ipar- és gyártelpeket, továbbá megismeri a város nevezetességeit. Hogy mikor fog elutazni Kassáról, az még nincs megállapítva. Ugy lehet, hogy a színház megnyitási ünnepségén is itt marad. A miniszter fogadtatására az előkészületek már javában folynak. A pályaudvaron egy küldöttség fogja fogadni a minisztert.

— **Kutya fogdosás.** Vettük az alábbi sorokat:

A „Magyar Polgár“ helyi napilap 218. számában a szenzációs hírek rovatában közölte a „Kutya fogdosás“. Erre nézve elmondom szerény véleményemet.

Nem vagyok ugyan a mi rendőrségünknek örökös pártoló tagja, de mégis felvilágosítani akarom a ciklikről arról, hogy homályos fogalmak vannak a gypmesteri teendőkről; mivel a gypmester nemcsak nappal operál a népesebb utcákon, hanem éjjel is végzi hasonló operációit rendőri asszisztencia mellett.

Tehát az okos dolgot a rendőrség is régen belátta és alkalmazza kettős hasznára. Ennél fogva úgy gondolom, jobb lett volna a ciklik megírása előtt a dologról tudomást szerezni, s ekkor hamarabb kitalálta volna az okos dolgot.

— **Jótékonyozás előadás.** A szamosújvári műkedvelő-társulat vasárnap 1899. szeptember 24-én a városi vígadó nagytermében előadja Bozótli Mártáht Csiky Gergely 3 felvonásos színművét.

— **Egy arany karperecz.** Találtak egy fonott arany karpereczet s azt beszállgatták a kolozsvári rendőrségnek. Miután ily módon nyilvánvaló, hogy nálunk becsületes megtalálók léteznek, jelentkezzék a becsületes károsult is.

— **A marosvásárhelyi önk. tűzoltó egyesület** zenekara sétahangversenyt rendezett vasárnap e hó 17-én az Erzsébet ligetben. A sok esős idő közepett egy kedves szép napot kapott a zenekar s így szép közönség élvezte végig az ügyesen összeállított és előadott programot, a mely után kedélyes táncmulatság következett s tartott jó kedvvel a hajnali órákig. E helyen fölemlítjük, hogy a jéles zenekar vasárnap e hó 24-én a d.-sz.-mároni ev. ref. templom ünnepélyén szintén közre fog működni.

— **A marosvásárhelyi dalkör,** melyet a kolozsvári polgári dalárda 25 éves jubileumi ünnepélyéről a mi közönségünk is előnyösi ismert, október hó 7-én Szász-Régenben hangversenyt rendez. Hiszük, hogy a szászregeni művelt közönség meleg partfogásban fogja részesíteni a vendég dalkört, sietni fog megragadni az alkalmat mikor saját otthonában oly kedves művelvezetett részesülhet, a minőt a marosvásárhelyi dalkör nyújt. Részünkről csak pártolni tudjuk az ily kirándulásokat, mert szorosabban egymáshoz tűzi a rokoni dalkörök testvéri kapcsolat s egyedül a dal hatalma az, a mely hódítani tud az idegen nemzetiségű honfitársak között is.

— **Véres kardpárbajt** vívott Marosvásárhelyen a lovassági lakatnyában e hó 19-én reggel dr. B. F. ügyvéd, dr. S. M. ügyvéddel. A párbajban dr. S. M. kapott nagyon súlyos sebet, ellenfele ugyanis jobb kezét mutató ujjánál úgy szölvé ketté hasi-

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1899. évi augusztus hó 24-én 42011—1899. I/A sz. a. elrendelte, hogy a kolozsvári kir. törvényszék mint telekkvi hatóságához tartozó Magyar-Gorbó község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1899. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cz. a. tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék.

A czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi október hó 26-án fog kezdődni.**
Ennélfogva felhívatnak:

1. Mindazok a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve, okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. évi XXIX. t. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonossa, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellensétben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kolozsvárt, 1899 szeptember 14.

Dr. Szentkirályi Gyula,
kir. törvénzi bíró.

Sz. 7459—899. tkv.

887. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kolozsvári kisegítő takarékpénztár részvénytársaságának felszámolás alatt Maetz C. W. Frigyes és társa czég és Maetz C. W. Frigyesné született Bukuresti B. Berta Dicső-Szent-Márton lakos végrehajtást szenvedő elleni 2328 forint tőke-követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a kolozsvár-vidéki kir. járásbírósg területén levő Bács község és határán fekvő és a bácsi 313. tjkvben Maetz C. W. Frigyes és társa czég nevén álló A + 1. rend. 1338 hrszámu ingatlanra 72 frt becsértékben, a bácsi 298. tjkvben Maetz C. W. Frigyesné szül. Bukuresti B. Berta nevén álló A + 1. rend. 3333-1 hrszámu ingatlanra 24 frt, az A + 2. rend. 1333-2 hrszámu ingatlanra 6 forint, az A + 3. rend. 1333-4 hrszámu ingatlanra 14 frt, az A + 4. rend. 1333-8 hrszámu ingatlanra 5 frt, az A + 5. rend. 1333-6 hrsz. ingatlanra 7 frt, az A + 6. rend. 1333-5 hrszámu ingatlanra 7 frt, az A + 7. rend. 1333-3 hrszámu ingatlanra 12 frt, az A + 8. rend. 1333-7 hrszámu ingatlanra 5 frt, az A 9. rend. 1335 hrsz. ingatlanra 29 frt becsértékben, továbbá a bácsi 293 tjkvben Maetz C. W. Frigyesné szül. Bukuresti B. Berta nevén álló A + 1. rend. 1334-1 hrszámu ingatlanra 20 frt, az A + 2. rend. 1334-2 helyrajzi számu ingatlanra 22 frt s az A + 3. rend. 1334-3 hrszámu ingatlanra 41 frt becsértékben, végül a bácsi 269 tjkvben Maetz C. W. Frigyesné szül. Bukuresti B. Berta nevén álló A + 1. rend. 1334-4 hrsz. ingatlanra 109 forint becsértékben mint ezenmel megállapított kiküldött árban elrendelté s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi december hó 1. napján délelőtt 10 órakor Bács község község-házánál megtartandó nyilvános árverésen — a megállapított kiküldötti áron alul is el adni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 100/o-át bánatpénzzül készpénzben, vagy az 1831.: LX. t. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881.: LX. t. cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kolozsvárt, 1899 aug. hó 21-én.

Csiszér Károly,
kir. tészi bíró.

Sz. 929—1899.

888. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899. évi 4966 számu végzése következtében dr. Isacu Aurél kolozsvári ügyvéd által képviselt Karsai Gábor javára Schwarz Lipót és neje kolozsvári lakosok ellen 80 frt és járul. erejéig 1899. évi július hó 17. foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 406 forintra becsült szobabeli butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvári kir. járásbírósg 1899. évi V. II. 616-1 számu végzése folytán a már fizetett 20 frt levonása után 60 forint tőke-követelés, ennek 1899. évi február hó 2. napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 25 frt 93 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt — szentegyház-utca 22. szám alatt — végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközölsére **1899. évi szeptember hó 22. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi szeptember hó 11. napján.

Dupschek Ignác,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 200—1899. vég.

889. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári törvényszéknek 1899 évi 1659—99 p. számu végzése folytán Sipos Gábor ügyvéd által képviselt „Kolozsvármegyei takarékpénztár felperes részére középlaki Márton Jakab és 3 társa alperesek ellen 55 frt 30 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől le és felülfoglalt és 379 frt 50 krba becsült ingóságokra a hidalmási kir. járásbírósg 1899. évi V. 38-4 sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, az árverésnek Középlak községben alperesek lakásán leendő megtartására határidőül 1899. évi szeptember hó 28. napján délelőtt 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróság le és felülfoglalt ingóságok m. p. — Márton Jakab s neje szül. Salamon Rózánál: házbutor, függő lámpa, fali tükör és drb. hám, Újvári Imrénél házi butor és 1 fali tükör, valamint Bánvai Mihálynál 1 yas trieur, 1 faderes ócska kocsi, 1 igás szekér, 2 tehén és 2 drb. ókor tinóból álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, — hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölülégére fognak utaltatni.

Kelt Hidalmáson, 1899 évi szeptember hó 13. napján.

Zs. Vitéz Caesar,
kir. bir. végrehajtó.

A nagysinki járás főszolgabírójától.

Sz. 6122—99. főszolg.

892. 1—3.

Tölgyfa-eladási hirdetmény.

Nagyküklővármegye Nagy-Sink járásában fekvő Prázmár községnek eladásra engedélyezett fatömegek zárt írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverésére a határnapot **folyó év október hó 25-ére** tűzöm ki, megjegyezvén, hogy az árverés az illető község irodájában reggeli 9 órakor fog megkezdődni.

Eladásra kerül az 50,078 1/2—1897. sz. magas rendelet alapján engedélyezett 36-9 kat. holdon talált 2040 drb. tölgyfa, megbecsült 4164 m³ mü- és 5400 m³ tűzfaválasztékkal, 23,975 frt kikiáltási árral.

Árverezni szándékozik kötelesek az árverés megkezdése előtt bánatpénz fejében a kikiáltási ár 10 százalékát az árverező-bizottsági elnök kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral letenni.

Zárt és kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben árverezők kijelenteni tartoznak, hogy az árverési feltételeket ismerik s magukat azoknak alávetik, a szóbeli árverés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Megjegyzendő, — hogy kikiáltási áron alul is történhetik eladás.

Az árverési feltételek s részletes becslési adatok az illető községek eljárárságainál s a nagysinki erdőgondnokság irodájában bármikor megtekinthetők.

Nagysinken, 1899 szeptember hó 15-én.

I m e c s,
főszolgabíró.

Sz. 1280—899.

890. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899. évi 5644. számu végzésével Sipos Gábor ügyvéd által képviselt a kolozsvármegyei takarékpénztár felperes részére Özv. Rácz Jánosné alperes ellen 140 forint követelés és járul. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől folyó év július hó 10. napján lefoglalt 327 frt 50 krba becsült ingóságokra a Kolozsvár-városi kir. járásbírósg VI. 839-2.—1899. számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Kolozsvárt, Hídelve-Király-utca 7. szám alatt leendő megtartására határidőül **1899 évi szeptember hó 28. napján délelőtt 11 órája** tűztetik ki, — mikor a bíróságilag lefoglalt butorok, kocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881 évi LX. t. cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálog-jogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi szeptember hó 13. napján.

Ligeti József,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 1147—899.

891. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbírósg 1899. évi VI. 936-1 számu végzésével dr. Várady Aurél ügyvéd által képviselt Magyar Mihály felperes részére Geng Ákos alperes ellen 20 forint követelés és járul. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899. évi július hó 7. napján lefoglalt 480 forint 80 krba becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósg VI. 936-2.—1899. számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt — szentlélek-utca 4. sz. házban leendő megtartására határidőül **1899. évi szeptember hó 22. napján délelőtt 10 órája** tűztetik ki, mikor bíróságilag lefoglalt irodai butorok, kályharészek, gépek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §-sa értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi augusztus hó 30. napján.

Ligeti József
kir. bírósági végrehajtó.

Kiadó lakás!

Három 2—2 ablakos utczai szoba — 1 külön bejáratall is ellátott udvari szoba — egy nagy előszoba, tágas fürdőszoba, konyha, cselédszoba, kamara és mosókonyhaból álló földszinti modern lakás

a hidelvei Sáros-utczai új emeletes házban

(Nagy-utca közvetlen közelében) — minden mellék- és vízdíjjal együtt évi **540** frt bérért kiadó. 885. 2—2

Dicső-Szent-Mártonban egy nagyobb kőház eladó!

Felvilágosítást ad **Szabó Albert** kir. közjegyző Székely-Udvarhelyt. 877. 2—6.

Eladó

Majális-utczában egy villa 200 öl kerttel, 4 parkettás szoba, előszoba, fürdőszoba, veranda, cselédszoba stb. továbbá egy 8 lóerős locomobil.

Továbbá:

Nagy-utca 7. sz. alatt 4 szobás lakások kiadók!

Értekezhetni Kolozsvárt, Nagy-utca 7. sz.

828. 5—6.

Török Sándor fúszerkereskedőnél.

Ny. Magyar Mihály „Ellenzék” nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. sz. alatt. Telefonszám 233.

Pontos kiszolgálás!!

BÉLTEKY A. és TÁRSA KOLOZSVÁRT.

fűszer-, esemege-, liszt-, bor-, sör-, likör- és ásványvizek-, szalon- és szabad görögütz, lámpionok, léggömbök, confetti- és füstnélküli faklyák nagy raktára. B i z o m á n y i ü z l e t. Bor- és sör nagy raktár. Valódi bel- és külföldi rumok, chinai és orosz teák, szalon-, amerikai- és — belföldi petroleum. —

Fűszer-üzlet: Bor- és sör nagy raktár: Nagy-utca Benigni-palota. Telefon 420. Nagy-u. 28. Iroda: Nagyhíd-u. 10. Telefon 372.

Van szerencsénk a t. község szíves tudomására hozni, miszerint a Nagy-utca Benigni-palota alatti Bojáki Sándor-fele üzletet átvettük s azt

BÉLTEKY A. és TÁRSA

törvényszékileg bejegyzett czég alatt a jelenkor igényeinek utjamon berendezve dus nagy raktárt tartunk mindennemű **fűszer-, esemege-, liszt-, bor-, sör-, likör- és ásványvizekben.**

A midőn a fentiek szíves tudomásukra hozni van szerencsénk, ezáltal legyen szabad témunk becses pártfogásukat, előre is biztosíthatjuk a legszolidabb árak, kitűnő anyag és legpontosabb kiszolgálásról.

Naponta friss küldeményű nagyon finom Paszátúti és Casselás esemege-szőlő kapható! 10 liter 1. oszt. asztali bor házhoz küldve 3 frt 60 kr. 10 liter 1. oszt. carbenet vörös bor 5 frt. 10 palack macedzusi sör házhoz küldve 1 frt 20 kr. 10 palack fekete baksör házhoz küldve 1 frt 50 kr.

Nagyobb vételnél árengedmény.

A 10 palackokért 1 frt külön, a melyet a palackok visszaadása esetén visszatiltatunk. B. pártfogását ismétellen kérjük s vagyunk kész szolgáljuk. 852. 2—52.

BÉLTEKY A. és TÁRSA.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek!

Minden családnál szükséges egy varrógép,
azt pedig legjutányosabban csak

Bernáth E. Sándornál

(Vashid mellett)

Telefonszám 412.

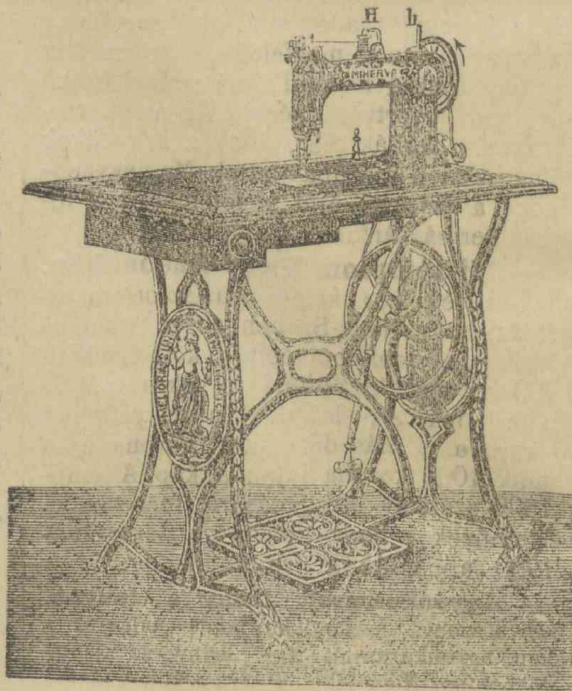
lehet kis havi részletfizetésre ugy a vidékieknek, mint a helyben lakóknak venni!

Raktáron van: **Singer, Medium, Titania, Heud és Neu Minerva, Howe, Cylinder-, Láncszem-öltő, Gritzer, kis- és nagy Körhajós, Kézi, Harisnyakötő és a legújabb Kézi himző-gép,** a melyen félóra alatt bárkit megtanítok dolgozni!!

A régi gépet becsérelém!
A javításokat olcsón és gyorsan elkészítem.

515. 38—00.

Sürgőnyezim: **Bernáth gépraktár Kolozsvárt.**

PÁLLÁN HENRIK BILLARDASZTALOS

Wesselényi Miklós-utca 5. szám.

Raktáron kaphatók kész új és átalakított

Billiardok, kávéházi kasszák, dákók és labdák és minden hozzátartozandó cikkek.

Felvallalom bármilyen billiard átalakítását, kiséprezését, teke-asztalt karambolra, karambol-asztalt teke-asztalra és mindkét játszmat e kétféle mandanell egy asztalra is alkalmazom. — E téren való szakértelmemet ezen a pályán 20 évi működésem tanúsítja. 781. 8—10.

—(Videki megbízásokra készséggel vállalkozom!)—

Verseny Áruház Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (Hid-utca) 19. sz.

Van szerencsém a n. é. község tudomására hozni, hogy

Verseny-Áruházamat

Kolozsvárt, **Wesselényi Miklós (Hid) utca 19. sz. a.** megnyitottam, hol minden szakmába vágó áruk u. m.: női ruha kelmék, kartonok, barkétok, kész női- és férfi fehérneműk, gallér és kéze-lők, nyakkendők, zsebkendők, saját készítményű **paplanok- és matrácok**, bélésmenűk és sok itt elő nem sorolt cikk **feltűnő olcsó határozott árban** kapható azonnali fizetés mellett.

Csakis jó minőségű árukat igyekszem tartani és mert nem hitelezek — a hitelezéssel járó veszteségeknek nem vagyok kitéve, s adhatom áruimat **oly olcsón**, hogy a **versenyt** nemesak **Kolozsvár** — de a **fővárossal** is kiállok.

Hirdetésem valdódiságáról kérem a n. é. közönséget személyesen meggyőződni.

855. 3—6.

Ábrahám Sándor.

Ujonnán berendezett üzlet Wesselényi Miklós (Hid-utca) 19. szám.

Nagy raktárt tartok a mai kor igényeinek megfelelő fésű árukbán.

Első erdélyi fésű-gyár

Kolozsvárt, külszappan-utca 2.

Magyarországon egyedüli fésű-áru gyár!!!

Előállít mindennemű fésűáru készítményeket a legdiszesebb kiállítás-tól u. m. silkrot, elefantcsont, gyöngyház szaruból készült legártósabb bontó és porfésűkig.

Elvállal mindennemű javításokat és silkrot forrasztásokat. Az erdélyi részekben csakis egyedül készít. Egy hajtű újításáért **5 kr.**

Helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít

Simon László és T.
fésűáru gyáros.

794. 7—20.

Hajtjuk a legújabb francia dívat szerint nagyválasztékban raktáron kaphatók.